TOIMETUS JA TALITUS:
Jõhwis, Rakwere tän. 7-a.
Telefon 48.

Toimetaja kõnetunnid esmas päewal, kolmapeäwal, nelja päewal ja laupäewal k 9—11

Kontor awatud kella 8—6

Alutaguse Teataja

Üksiknumer 5 senti.

TELLIMISE HIND:
1 kuu postiga . . . . 45 senti.
3 kuud „ . . . . 130 „
6 „ „ . . . . 250 „
1 aasta „ . . . . 5 kr.

Tellimisi wõtawad wastu kõik postkontorid.

Käsikirjad, mis alalistelt kaastöölistelt ei tule, arwatakse maksu alla, kui neil tasunõudmine peale kirjutatud. Tarwitamata jäänud käsikirju ei hoita ilma wastawa soowiawalduseta alal.

Ilmub Jõhwis igal kolmapäewal ja laupäewal

Kuulutuse hinnad: 1 millim. 1 weerul kuulut. küljel 3 senti, lehe tekstis ja eesotsas 8 senti. Tööotsimise kuulutused poole hinnaga. Kuulutusi wõetakse wastu lehe ilmumise eelpäewal kuni kella 12.

№ 12. Jõhwis, kolmapäewal 10. weebruaril 1932. a. IV aastakäik.

See tuli, mis on mäepeal, ei kustu kunagi.

Pagari uue algkooli maja pidustus.

Pagari algkoolimaja õnnistamisele oli pühapäewal 7. weebr. kogunenud umbes 500 inimest, kooli saal ja koridor saali juures oli inimesi puupüsti täis. Aktus algas kell 5 p. l. Jõhwi koguduse pastor J. Wariku waimulikku talitusega. Omas jutluses wõttis ta aluseks need piibli sõnad: „See tuluke, mis mäe peal on, ei kustu iialgi."

Eesti hariduse elu on käinud arenemise rada sellepärast, et Jumal on eesti rahwaga ühes koos olnud ja see tuluke, mis mäe peal on, ei kustu iialgi, kui eesti rahwas itka ja alati peab Jeesust Kristust omas südames.

Kahel orkestri saatel rahwas laulab kolm waimulikku laulu, mille järele Mäetaguse wallawanem H. Roosimägi annab ülewaate koolimaja ehituse kuludest. Koolimaja on esialgse arwustuse järele maksma läinud 3,3 miljoni senti, kuid mõnede kulude wähenemisega läheb maja maksma weidi alla 3 miljoni sendi. Riiklikust laenufondist on saadud 75% eelarwest, nii et wallal ei ole tähtajalisi erawõlgasid.

Koolijuhataja J. Kristjan andis ülewaate kooli kroonikast. Pagari algkool töötas ennem Atsalama külas, siis Pagari härrastamajas ja lõpuks läks koolil korda mööbunud aastal saada ulualust uue koolimaja seinte wahele, mis on küllalt awarad ja õhurikkad. Koolis õpib praegu 116 õpilast. On loota weel õpilaste arwu suurenemist. Koolis on praegu neli õpetajat ja 4 klassi komplekti.

Koolimaja sisaldab weel ruumika saali ja internaadi ruumid, kus tehakse ka õhtuti wabaharidustööd.

Terwituse Wiru maawalitsuse poolt töi haridusе-osak. juhataja E. Rosenberg, kes ühtlasi andis üle ümbriku raha summaga koolile õppeabinõude uuretsemiseks. Jõhwi ühisgümnaasiumi poolt terwitas dir. G Rosenberg, Mäetaguse algkooli poolt A. Peedo, kohapealsete organisatsioonide poolt A. Waher, Mäetaguse walla seltskonnategelane ja ajalehtede kirjasaatja E. Kreenmann ja wallawolinik J. Proodel j. t.

Terwitustelegramme olid saatnud haridusminister, Jõhwi alewiwanem, ümbruskonna wallawanemad j. t.

Külalistele oli korraldatud omawaheline kooswiibimine lauas, kus elada lasti Mäetaguse wallawalitsust ja kõiki neid, kes maja ehitamisele on kaasa aidanud.

Tujurikka kooswiibimise järgi algas saalis mahamüüdud saali ees näidend „Emake maamuld", kus walla kõikide külade näitetegelased hoorikast mängu näitasid.

Julgustükk, kirjutada Kuremäelt.

Kuremäe luuletaja luuletöö: „Kui Joosep oma wennaga läheb kloostri parki uitama."

On suur julgustükk kirjutada midagi Kuremäelt ja pealegi weel tema suurusist. Ütlen wist ainult ajakirjaniku weri on see, mis ei karda seda, et ainsa kirjasõna awaldamisel lubatakse sind saata koos paari põrgutäe kuraditega jalapealt siit jumala walitsuse alt minema.

On kangeid mehi Kuremäel. Üks neist kristuse habetkandew seltskonnatugi ja awalik tegelane, lubab ühe „sutki" s. o. kahekümnenelja tunni wõi ühe ööpäewa jooksul teha kindlaks iga kirjatüki autori, mis puudutab Kuremäge wõi õieti — tema awalikku elu ja siis...

Ma ka täpselt ei tea, mis siis, aga kui ta tõmbab kuueküsed ligi küünarnukke siis... tahtmatult huwitab sind kuhupoole uks lahti käib...

Ah te kahtlete? Et kust ta kõik teada saab? Oi, suuremat pattu enam ei ole kui selles kahelda, sest — ta peab end ju sotsiks (need mehed ei pruugigi kõik teada) ja on (oma jutu järele kõigi ajalehtede toimetajatega sinasõber.

Aga poliitikas on ta suur mees ja weksliseaduses ainuke asjatundja. Wõi mis poliitikamees see on, kes weksliasjandust ei tunne!

Aga Kuremäe poliitikataewas on weel teine suurus. Waid kaheldakse, kas ta on suurem poliitikas wõi kawaleeritamises. Kindel on aga, et ta wiimases teatud karjääri on teinud. Ega muidu ole üks wäiksemaist wendist — ka kaswult — teda oma suurema poeemi kangelaseks wõtnud. Too luuletöö algawat nii: „Kui Joosep oma wennaga, läheb kloostri parki uitama."

Aga — ega tema ise nii proosaliselt ei räägi, itka kolmweerand juttu wõõrsõnus. Waewalt-waewalt jõuab talle järele ses suhtes üks — alles tõusew suurus.

Kui aga neist wahel kuulajad ega tihti ka nad ise aru ei saa, siis: selles on süüdi walesti trükitud leksikon. Nendele sünniwad „positsioon" ja „augogeenius" (mitte: augu geenius) igale poole Aga weel suuremaid mehi on Kuremäel — koronatajad. Uue spordiosakonna asutamine tuletõrje ühingu juurde — see on „tööme". Aga enne, kui ostawad koronalaua, kuulutawad juba wälja wõistlused — Illuka walla meistri nimele!

Caesarlik — parem külas esimene, kui wallas teine. Ja — koronawõistlused: auhinnad ja tseremonii, ringmäng ja tants, orkester, konfetti, seppentiin, lendpost. Waba osawõtt kõigile!

Ah küsite, et mis sellel kõigil ühist spordiga? Aga kuremäelased just seda sporti meeleldi harrastawadki.

Aga ühe wea tegid need Kuremäe „spordisuurused" Mõtlesid, et illuklased ei tule wõistlusele — hoidku jumal weel kutsumast. — Aga tulid. Siis lasti nad omawahel kokku minna. Aga imelik: üks tuli ka siin wõitjaks. Muigugi tahtis siis kuremäelasega mängida — ei lubatud! Seadused, noh, ei luba! Aga millised? huwitut. Kui ei saa muidu siis tuleb teha säärased seadused.

Aga kui tahad öeldi wõistlejale, siis hakka kõige wäiksema wõistlejaga peale ja kui kõik 13 kuremäelast oled läbi peksnud, siis wast saad Mihkliga mängida.

Ma ei ole kuremäelane, ma ei ole ka illuklane ja ma tahan olla erapooletu. Sellepärast: nii peabki — omaküla prestiiſh peab hoitud saama. Ning kui keegi protesteerib, siis: ongi kõige õigem asutada laulukoor, mille peamotiiwiks oleks: „Mihkel on kangem! Mihkel on kangem!"

Ja. Kuremäel teeb ka korona kuulsaks. Enne oli Mihkel, nagu palju mehi enne teda: pumpas hööglampidele „lufti," puhus pasunat ja tegi suuske — suweks walmis. Aga nüüd on Mihkel suureks — koronas.

Muide, imestute muidugi, miks waid Kuremäel on meessuurusi ajal, kui kogu Eesti aina misſitab ja ajakirjanduses on jutt Järwe küla wanatüdrukuist.

Aga, teate, ajakirjandus põhjeneb waid tõsiasjul ja mina, kui rändur, kelle jutt põhjeneb isiku enda esildamisest, jutustan edasi, muidugi puudulikult ainult seda, mida kõnealused „suurused" ise mulle endast on rääkind.

On ka naissuurusi Kuremäel, näiteks preili, kes alati hoiab enda wäikese ninakese walgeks puuderdet aukartustäratawas kauguses lakkinga nina tolmusest olemisest. Wõi teine weel suurem „suurus" — kes on endale hankinud monopoli kõigi näidendite armastusosade mängimiseks ja kõigi wõimalikkude, ning wõimatute abinõudega takistab „tõuswate talentide lawalepääsemist, tulgu need siis mäelt wõi orust.

Aga kurwaks on jäänd Kuremäe noorsugu. Ei enam suwel laupäiwiti kõla „sulujärwel" mahe „Kuldrannake" ja „Liigu mu paadike", ega mõirga kloostri müüri äärsesse pähklapuupõõsastikku peidetud kiigeplatsil neljarealine löötsmoonik ning küla kiljahtused waiksete nunnamajadeni. Nii waikne on kõik: ei ainustki warju wälgahtu suwiöö sumeduses pöösastes.

Aga — itka ja jälle see aga. Asjaomasen ringkonnad aga tänawad kaitseministeeriumi: millise hurmawa ja saladusliku armastusrüü see leiutand! Rohelises pöösastikus rohelised waſknõõpide ja nurgeliste paeltega poisid „roheliste" külaplikadega, ja kas ei olene sellest aga migagi roosat ja

Aga kawatsetawast autoekskursioonist Narwa siiski midagi wälja ei tulnud, — leitnantide „daamid" ei sobinud kuidagi „sassside" „prouadega" ühes autos sõitma.

P. S. Enne selle kirjutise postile wiimist käisin ma saunas ja elukinnituse agendi pool, kuigi olin ammu juba kilomeetrid kaugel Kuremäest ja ja tema suurusist.

Aga teate, ta on ju kõigi toimetajatega sinasõber. **Rändur.**

Arwustamiserikas põllumeeste seltsi koosolek.

Jõhwi põllumeeste aastakoosolekut peeti 7. weebr. kell 11 Jõhwi Krediit panga ruumes. Koosolekut juhatas J. Tõnisson, protokollis H. Lill.

Kanti ette möödunud aasta kassa aruanded ja tulewa aasta eelarwe. Seltsil wõlgasid ei ole. On oma näituse hoone ja näituseplats, kus 1933.a. tuleb Wirumaakondlik põllumajandusnäitus.

Juhatusse waliti A. Danilewski ja A. Toomeli asemele Kukkur — Purust ja Woormantsik — Wokast.

Koosolek, mis kogu aja waikne oli, kujunes läbirääkimiste all tormiliseks. Küsiti seltsi juhatuselt tegewuse kawa, mida aga juhatusel nii endist kui ka tulewiku jaoks olemas ei olnud.

Põllumeeste selts ei ole küllalt aktiiwselt wälja astunud kohaliku põllumajandussaaduste turu korraldamise suhtes ega ka põllutöökojas nõudmiste esitamiseks.

Kui W. Mustel ütleb, et põllumeeste seltsi ei ole juhtinud juhatus, waid seda on teinud jaoskonna agronoom, siis saab eriti wihaseks juhatuse liige, alewisaks H. Lill ja ütleb: „Et see on awalik wale" ja püüab wastaspoole wäiteid naeruwääristada. W. Mustel jatkab: Linnameestel on hea naerda küll, nende king ei pigista, kuid põllumehel on seda raskem hädadest üle saada. Seltsi tegewuse peale juhiwad weel tähelepanu J Michelson ja O. Seestrandt.

Koosoleku meeleolu oli ärew.

Lõpuks wõeti wastu põllumeeste poolt wastawad soowiawalduseд.

Et käesolewal ajal majandusline kriis kõige terawamini riiwab põllumeest, siis wõeti selle küsimuse puhul elawalt sõna. Wõeti wastu üksmeelselt terwe rida resulutsioone:

1) Nõutakse piimaühingutes reduktaashproowide edasilükkamist, mis sarnastes piimaühingutes, kus palju koorejaamu, aparaatide ja proowitegemistega uusi kulusid põllumehele kaela weeretab.

2) Teedeministeeriumi määrus wankrirehwide kohta tuleb muuta.

3) Põllutöökiste palkades olgu järgmised alam- ja ülemmäärad: meestöölistel aastapalgaks 60 — 180 kr., naistöölistele 60 — 100 kr., meeskuupalgalistele 5 — 20 kr. kuus, naistöölistele 5 — 15 kr. kuus, ühes prii korteri ja ülalpidamisega. Karjastele palk tosuda natuuras.

4) Et standarikaupade walmistamisel jääda ühtlaste kartuli-, wiljaja aiawilja sortide juure, mis Alutaguse katsetes oistarbekohaseks osutunud Iga aasta uute sortide soowitamine katsejaamade poolt ebaõigeks lugeda kui standartkauba rikkumist.

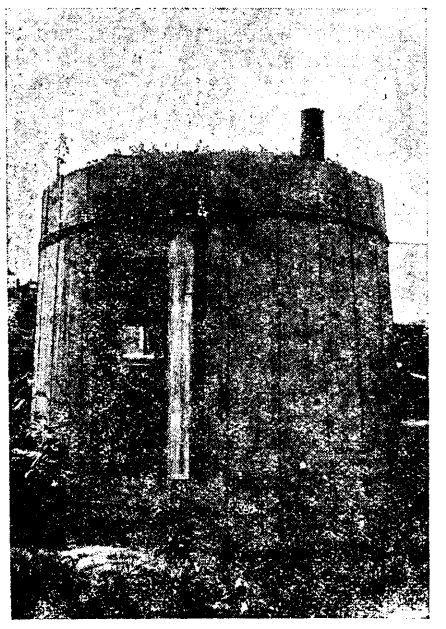
5) Saadustele turu leidmiseks tuleb kõigepealt sisseturu ostujõudu kasutada; piiratagu toiduainete sissewedu, ning seda lubatagu ainult niiwõrt, kuiwõrt see on hädawajaline.

Põllumajandust tuleb esimeses järjekorras silmas pidada kaubalepingute sõlmimistel.

Walitsuseasutused ostku põllusaadusi otse teed põllumehelt.

Muu seas otsustati lähemas tulewikus Alutaguse põllumeeste päew ära pidada, kuhu toimkonda waliti hrad J. Jürisson, A. Aruwald, A. Hints, M. Abel ja M. Kukkur.

Konsolek oli üksmeelne, wälja arwatud ühe tööerakonna tegelase wäljaastumine juhatuse tegewuse arwustamisel, mis koosolijate poolt üksmeelselt hukka mõisteti.



Sompa Diogenes.

Sompa mõisas elab laudadest piirituſewabriku praagatünnis „Naha Jüri", kes on soetanud praagatünnist mugawa elamu. Peale nahkade kaupleb Jüri weel koertega, ta kaswatab ja müüb siis neid ümbruskonnas. Tema ise on ristinud oma koera tõu kõik „Taani huntideks", misſugused on wiies wallas tuntud Mees on emigrant ja liikunud „wana tsaari" ajal keisrikoja ringkonnis.

Korwpall Jõhwis.

Pataljoni awaras õppesaalis korwpalli wõistlus 4. üksiku jalawäe pataljoni 1. ja 2. kompanii meeskondade wahel, mida juhtis ltn. Lest. Wõistluse wõitis ülekaalukalt 1 komp meeskond tagajärjega 20:8 (13:0).

Peale wiiwulist puhkust peeti ka sõpruswõistlus Jõhwi ühisgümnaasiumi pataljoni meistriga. Tolle wõistluse wõitis ootamatult ühisgümnaasium konkreetse mänguga (ühtegi foulil) tagajärjega 12:10 (8:6) J.Ü.G. meeskond esines wäga hästi, arwestades sellega, et korwpall Jõhwis alles algatusel, kuna pataljoni meeskonnas esinesid paljud Narwa suurused.

Skautlus.

Jõhwi skautide tegewusest.

Jõhwi skautide rühma tegewus muutub järjest hoogsamaks. Ühtlasi kaswab ka skautide arw. Möödunud aastal korraldas rühm ühe laagri ja mitmeid rännakuid, millede kogupikkus üle 100 klm. Praegu tehakse eeltöid tulewal suwel peetawa suurlaagri jaoks, kuhu kawatsetakse saata esitussalga. Rühma wanewaks on hra J. Kiiwer, pealikuks II jsk. H. Jürna. Rühm kuulub Narwa Skautide Malewa alla.

Kurtna seltskondlikust tegewusest.

Alles möödunud kewadel asutati Kurtnale Kuremäe tuletõrje seltsi osakond. Noor selts näitas kohe hoogsat tegewust, liikmeid kogus 30 ümber ja juba kewadsuwel tehti pidu ilusas Kurtna pargis, ning sügisel korraldati juba teine. Ühisel nõul ehitati Kurtnale ka wäikene pritsikuur, mille materjal annetustega koguti ja samuti omal jõul üles ehitati. Kurtna osakond tahaks ka omale haruraamatukogu, kuid puudub ruum, kuhu asetada raamatukogu. Üldse takistab ruumidepuudus terawalt Kurtna seltsi tegewust, sest härrastemaja on kasutada maareformist suurmajapidajana wäksatulnud endise mõisa walitseja Luchsiugeri käes. Samuti puuduwad Kurtnal muud awalikõiguslikud asutused. Talwel on selletõttu pidude pidamine ja muu kooskäimine täiesti wõimatu.

Suwel loodawad aga kurtnalased omale muretseda pidude pidamiseks koha — teewad omale wabaõhunäitelawa! Materjali ehitamiseks loodawad nad saada annetusist ja ehitused püstitawad agarad noored oma kulul. Üldse on Kurtnal hoogu indu ja üksmeelt, mille tulemused mitte kaua oodata ei lase, sest ühisel jõul saadakse üle igasuguseist takistusist.

Waieluskoosolek.

Reedel, ÜENü Jõhwi osakonna waieluskoosolek. „Mis on tõeline rikus". Waielust algatab W. Mustel.

Koosolek algab algkooli ruumes kell 8 õhtul.

Male.

Kukruse kaewanduse haridusseltsis harrastatakse rohkelt malet. Hiljuti algasid meisterwõistlused. Wõistlejaid on 20 ümber. Nad on jaotatud A, B ja algajate klassi. Kohtamist korraldatakse kolm korda nädalas, ning igal mängijal tuleb sama wastasega kohata kaks korda. Turniiriga kawatsewad korraldajad lõpule jõuda mai algupoolel.

Jõhwi maleturniirist.

1932. a. Jõhwi malemeistri nimele käib praegu maleturniir. Mäng algas 14. jaan., mängitakse kord nädalas igal neljapäewal. Osa wõtab turniirist 17 inimest. Turniir peetakse hra Aitjenti majas, kes on ise suur maleharrastaja. Heas wormis on: Sallum, Seliohw, Kulli, Koger ja Tombergile. Minewa aastasel meistril ei näi seisukord wäga roosiline olewat. Turniirist wõtab tänawu osa ka üks daam.

Torm wiis sauna ära.

Öö wastu 5. weebruari wiis torm Peeri külas Luukeri sauna ära. Kui perenaine hommikul läks wett tooma, leidis ta, et sauna enam ei ole. Hiljem leiti katus Mägi talu rohuaiast, sauna kere aga Kriisa lao tagant.

Meie sissewedu.

Peame sissewedu piirama.

Wõttes aluseks meie wäliskaubandust ja waadates, mida oleme senini sissewedanud põllumajandussaadusteşt, siis näeme, et wäga palju neist aineist wõiksime oma kodumaal kaswatada.

Kui mõned aastad tagasi paljude ainete sissewedu oli õigustatud, nagu jõusõõdad kalli piimahinna juures, kus wõis wahelt teenida, siis ei saa nüüd enam seda õigustada, seşt põllu saadustele on wälisturu leidmine raske, ning turgu leides takistawad neid seal kõrged tollimüürid. Iga riik püüab walmistada ise, mida wähegi wõimalik, ja siis oma saadustega läbi ajada. — Kui teised seda teewad, peame ka meie sama teed käima.

Riigi statistika keskbüroo andmetel oleme 1930. a. wedanud sisse rukist 6.174.609 kr. eest 668.725 kwintaali. See erikordne suurenemine oli tingitud rukki monopoli sissetoodmisest, şest meie haril. sissewedu on olnud 491.690 kr. (5 a. keskmine). Aluseks wõttes 5 a. keskmist sissewedu ja saake ha tuleks, et oma rukkiga läbi tulla, suurendada rukki kaswpindala ligikaudu 49.000 ha, s. o. umbes 1/8 praegusest rukikaswupinnast.

Nisu weeti sisse 1930. a. 246.917 kw. — 4.062.513 kr. wäärtuses, peale selle nisujahu 55.510 kw. — 1.347.442 kr. wäärtuses. Nisu kaswupinda tuleb meil palju suurendada, et täiesti kodumaa nisuga läbisaada, peaksime praegust kaswupinda suurendama 5 korda. Et mõne püülisordi tarwis wäljamaa nisu arwatakse olewat wajalik juurelisada, wõime ikkagi nisu külwipinda suurendada 3—4 korda. Otri weeti sisse 1930. a. 296.120 kr. wäärtuses esimesel poolel pole neid üldse sisse weetud. Ka kaeru oleme senini rohkesti sisse wedanud, wõrreldes aga 1929. a. on see 5 korda wähemaks jäänud.

Kaunwilja ja terawilja saadusteşt oleme senini sissewedanud — mida aga ise wõiksime hästi kaswatada: linaseid 2.068 kr., herneid 177.882 kr., ube 2.915 kr., kaeratangu 43.890 kr., odratangu ja kruupind 12.956 kr. eest. Nüüd on nende saaduste tolle tõstetud, mis sissewedu wähendab.

Kuigi oleme kartulikaswatajad — otsime turgu kartulile ja meil töötab mitu kartulijahu wabrikut, oleme 1930. aastal kartulijahu sissewedanud 16.891 kr. eest.

Aiawiljade eest, mida wõiksime ise kaswatada, oleme annud wälja 17 miljoni senti. Eriti peab mainima õunapuumaade laiendamist, şest siseturul on suur mahutus eriti talwel; ka on õunale kerge praegu wälisturu leidmine — milline asjaolu õige kauaks peaks jääma püsima.

1930. a. oleme lina sissewedanud 544.420 kr. wäärtuses. Praegu oleme aga hädas oma linale turu leidmisega.

Seemneteşt oleme sissewedanud ristikheina seemet 304.410 kr. wäärtuses, timoti seemet 80.212 kr. wäärtuses ja wikiseemet 148.120 krooni eest. Kõiki neid wõime hea tuluga ise kaswatada.

Kokku anti wälja 1930. a. taimesaaduste eest 14.547.746 krooni, 1929. a. aga üle 25 miljoni kr., nii oleme suutnud sissewedu palju wähendada.

Loomasaadusteşt peab märkima tähtsamateşt sissewedu aineteşt: sulatatud rasw. 542.893 kr., liha 8.206 kr., piima pulber 9.343 kr., juust 6.155 kr. wäärtuses.

Praeguse wõihinna juures peaks ka kunstwõi sissewedu lõppema, mille eest 1930. a. andsime wälja 68.902 kr.

Nagu neist arwudest näha, wõime hankida majapidamisele sissetulekuid — kui wähe ümberkorraldusi teostame.

Peab ikka tähendama, et mitmekesine, paljude tootmisharudega majapidamine suudab enam kriisi wintsutustele ja tormidele wastupanna, şest ühe nõrgenedes aitab teine raskusi kanda.

Ka olude paranedes suudame rutem ja paremini soodsaid konjunktuure kasutada, kui meil juba sarnane majapidamisharu wäikses ulatuses olemas. Näitena wõiks tuua peekoni kaswatust, kus mitmel korral soodsate konjunktuuride kasutamine polnud wõimalik wähese seakaswatuse tõttu.

Meestelaulu seltsi juubel-kontsert.

„Ilmarine" ootab kõiti 13. weebruaril.

Laupäewal, 13. weebruaril kell 9 õhtul on Narwa Meestelaulu seltsi kahekordne peopäew — 10. aastane juubel ja sel puhul korraldataw kontsert-ball E. s. „Ilmarise" saalis.

13. weebruaril möödub 10. aastat Narwa Meestelaulu seltsi asutamispäewast, mis ühe kultuurseltsi tegewuses, eriti meie wäheste waimsete huwidega oludes on küllaltki pikk iga, et seda wääriliselt pühitseda ja tehtud tööle rahuldustundega tagasi waadata. Seda suurt momenti aastate tsüklis on nüüd otsustanud ka Narwa laulumehe-õed ühise laulu nimel wastawalt tähistada kauni õhtuga — kontsert-balliga „Ilmarises".

Kuna see õhtu on 13. weebruaril tähelepandawamaid, kunstiwäärtuslikumaid ja lõbusamaidki, kuhu kogub meie intelligentsi kandwam osa, siis ärgu jätku keegi meie laulurahwa, senini armastuse ja innuga tehtud töö tulemusi kuulamata ja päewa kaasa pühitsemata.

—

15 aastat lawal.

Laup., 6. weebr. Kopli rahwamaja näitejuht Woldemar Lats pühitses oma 15-a. lawategewuse juubelit. Lats algas oma lawategewust Narwa „Wõitlejas" juba wäikese poisikesena ja 1917. a. oli juba tegelik näitlejaskonnaliige. Tallinna asus juubilar elama 1921. a.

Wälisministeeriumi sekretär saabus.

4. weebruaril saabus õhtuse reisirongiga SSSR-ist Narwa wälisministeeriumi sekretär Alma Lindpere, kes samal päewal Tallinna oma ametikohta edasi sõitis. A. Lindpere wiibis N-Wenes ametiasjus.

— —

Põgenemine Kreenholmist üha suureneb.

Tühje elukortereid juba 94.

1. weebruariks oli Kreenholmis tühje elukortereid korterite osakonna andmetel 94, neist Kulgul 17. Elumajade järele oli tühje kortereid: nr. 2 tühje tube 1; nr. 3—5; nr. 5—4; nr. 7—1; nr. 9—3; nr. 14—17(!); nr. 15—6; nr. 16—9; nr. 17—13(!); nr. 18—14(!) nr. 20—1; nr. 21—1; nr. 22—2; Kulgul maja nr. 3—1; nr. 34—4; nr. 38—4; nr. 46—4 ja nr. 50—4. Sellest nähtub, elanike põgenemine Kreenholmist wõtab üha suurema kuju. Kõige rohkem lahkub elanikke kiwikaarmuteşt (nr. nr. 14; 15; 16; 17; 18; Kulgul: 34; 38; 46; 50), kuna sellewastu puuelamutes on seisukord muutuseta.

Tenor D. Smirnow esineb Narwa teatris.

Lähemal ajal esineb Narwa teatris kontserdiga ülemaailma kuulus tenor Dimitri Smirnow, kes äsja astus eesti kodakondsusesse. Nüüd on ta esinenud „Estonia" teatri ooperis kui ooperi solist ning juba paar korda esinenud ooperis „Igor". Narwas esineb D. Smirow esimest korda kui Eesti kodanik.

Laupäewal, 13. jaanuaril kell 8.30 õhtl. rahwaetendusena „Kroonimata kuningas"; pühapäewal, 14. jaanuaril kell 3.30 päewal rahwaetendusena „Agulirahwas läheb ajalukku" ja samal päewal õhtul esietendusena saksa kirjaniku L. Franki dr. 3 w. 4 pildis „Naine, sõda ja nälg", milline kujutab sõda ja seda olukorda, kuhu sattub inimkond, kui rahwad lõpetawad rahuliku töö ja algawad üksteise häwitamist.

Teatribüroo

„Noorte hääl" ilmub.

Noorte ringkonnist meid palutakse teatada, et lähemal ajal on noortel kawatsus wälja anda Narwas oma ajakirja: „Noorte Hääl". Nagu teada, wabariigi aastapäewaks ilmub müügile ka ÜENÜR.-Peetri osakonna sisukas ajakiri „Uku". Eeltööd on täies hoos käimas.

Rusikatega korrawalwuri kallale.

6. weebruaril arutas Rakwere-Paide rahukogu kordnik Matwei löömiselugu. Löömise pärast, mis aset leidis 17. nowembril l. a. kellegi L. J. korteris, oli kohtus wastust andmas Richard Saarmann. Kaebealune tunnistas end süüdi. Kohus mõistis teda 2 kuuks wangi.

Sõimas kordnikku.

Kaks kuud „mõtlemiseaega".

5. weebruaril oli Rakwere-Paide rahukogus wastust andmas Pihkwa tän. nr. 21 elanik Madis Allik korrawalwurite sõimamise ja peksmise pärast. Sündmus leidis aset teel arestimajja, kuhu A. toimetati joobnud olekus tänawal lärmitsemise pärast. Wastuwaidlemata tunnistas A. kohtus end süüdi. Kohus mõistis teda 2 kuuks wangi.

Jõhwi patarei suureneb.

2. Jõhwi kaitseliidu patarei rühm Jõhwi ühisgümnaasiumi juure.

2. skp. oli kokkukutsutud Jõhwi ühisgümnaasiumi ruumesse õppurid-kaitseliitlased, et arutada õppurrühma küsimust. Oppurrühma wanemaks määrati W. Wilde. Koosolekul otsustati töötama jääda Jõhwi k. l. patarei õppurrühmana. Koosolekul wiibisid ka Jõhwi malewkonna päälik major Tomberg ja õppurrühma päälik kapten E. Kerde. Praegu on rühmas 20 kaitseliitlast.

Suusameistrite treening olümpia wõistlusteks.



Nad on juba kohal, Ameerikas, Lake Placidi lumewäljadel, kus peetakse olümpia taliwõistlused. Wasakul rootslane Olle Zetterström, kes wõistleb Ameerika lipu all. Keskel Swen Ullerström, rootsi pikamaa meister. Paremal Rolf Monsen, ameerika suusameister.

Keskerakondade liitumise puhul.

Juba paari aasta eest tekkis mõte Narwa keskerakondade kitsamais ringkonnis, et tuleks lõpp teha omawahelistele tülidele. Esialgu peeti silmas rahwa- ja tööerakonda, kuid hiljem leiti, et koostöö wõimalused ei puudu ka kristliku rahwaerakonnaga. Samale arwamisele tuldi ka teistes linnades. Nii siis keskerakondade ühendamise mõte pole sugugi uus, waid küllalt läbikaalutud tõsiolu.

Näib, et majanduse rühmad ei taha pealtwaatajateks jääda, mida kinnitawad wiimaste päewade ajalehtede sõnumed. Kuidas waatawad Narwa majandusrühmad liitumisele keskerakondadega, ei ole esialgu weel küllalt selge, kuid siiski kuuleme, et ka sealt on midagi oodata.

Mis puutub sellesse, kas keskerakonnad liitumisel üldkokkuwõttes kaotawad wõi wõidawad, wõiksime julgesti loota, et kaotusteşt ei saa juttugi olla. Arwan isiklikult, et kõige rohkem wõidab kirik. Jääb soowida, et kirik püüaks külwada kodanikkude seas leplikkust ja rahu, şest see olgu tema alatine ülesanne.

Kuigi keskerakonde liitumist püüab nurja ajada koguke wastaseid, ei suudeta läbilöönud mõttele siiski kahju teha. Nendele, kes wastu töötawad, ei ole kallis ühiskondlik ja riiklik elu, waid mõningad wäiklased isiklikud soowid ja järeleandmata sobimatus ja jonnakus. Intriigide ja igasuguste kombinatsioonide loojad peaksid rohkem tööd tegema, et wähem aega jääks igasugusteks manööwerdamisteks.

M. Ambos.

* * *

Keskerakondade (rahwaerakond, kr. rahwaerakond, tööerakond ja majandusrühm) ühinemine peaks kindlasti tähendama terwenemist meie riiklikus kui ka omawalitsuse elus. On ju see iseenesest jõudude koondamisel päewakorrale kerkinud ja tulewikus kerkiwate elu ülesannete lahendamiseks.

Tahaks uskuda, et ühinemise läbi saab wõistlus, mis seni olnud rühmade wahel ja mis sagedasti on suureks takistuseks loowa, otstarbekohase ühiskondliku töö juures. Politiline wõistlus ei tähenda ju ainult püüdu rohkem teha üksteiseşt, waid ka teiste heade algatuste ja mõtete mahasurumist, et mitte lasta kaswada teise poolehoidu. Sel kombel elu wägise kipub wälja õigeteşt rööbasteşt, kuna rahwas ise ei suuda teda reguleerida sisemiste üksteise wastu töötawate jõudude mõjutusel. On kadunud sisemised wastolud ja jõud kooskõlastatud loowaks tööks, suudetakse ka elu üle walitseda. Meil on praegu teha nii palju ülesehitawat tööd, et jatkub kõigile, kes teha tahawad ja suudawad. Usun ka, et ühinemine tähendab suuremat otstarbekohasust elu korraldamisel üldse. Neil põhjusil peaks erakondade ühinemine olema täiesti õige samm.

K. Maasik.

Tungisid omaniku äraolekul suwemajja.

23. detş 1930. a. tungisid wargad Narwa-Jõesuus Poska tän nr 56 Alma Semeljewi elumajja ja wiisid ära 143 kr. wäärtuses majapidamisriistu. Wargus sündis sellal, kui S. oli mõneks päewaks sõitnud kodust ära.

Läinud aasta jaanuarikuul läks Narwa kriminaalpolitseil korda tabada Nikolai Karpowit ja Georg Krabo, kes toimisid enne tabamist warguseid Narwa-Jõesuus. Nüüd selgus, et tabatud wargad on ka Semeljewi majja sissemurdnud. Ülekuulamisel tunnistasid mõlemad selles end süüdi.

6. weebruaril arutas Rakwere-Paide rahukogu seda warguse lugu. Kaebealused Krabo ja Karpow tunnistasid ka kohtus end süüdi ja palusid kohut määrata kergemat karistust. Kohus mõistis mõlemit 1. a. wangi.

Meie spordimehi.

Johannes Kukk.

Tema ei ole mitte see Johannes Kukk, kes omal ajal oli rahaminister ega ole ka see kuulus Helsingi Kukk, kes praegu Harjumaa on maadlema ja poksima pannud, şest selle eesnimi on Artur. Ta on see Narwa Kukk, kes omal ajal lõi Kuura knock-outi. Ja Kuura on neljakordne Eesti meister.

Kukk oli kroonumees. Wastawalt sellele on ta wälimus kuidagi karm, ametlik. Aga see näib ainult eemalt nõnda, şest kui satud Kukega jutule, siis leiad, et ta on pagana mõnus mees. Kuigi weidi pikatoimeline, nagu raskekaallane. Waremalt oli ta poolraskekaalus. Ja mitte keegi ei teadnud, et Narwas on keegi Kukk. Aga kui see Kukk tuli Tallinnasse ja põrutas Eesti meistri öökikuid kuulama, siis oli kogu maailm kõma täis. „Esmaspäew" tegi weel nalja, et mis tal wiga oli „Kuuraşt" jagu saada, ta ise on ju „petuhh". Ja et alati on kuked kanadest üle olnud, niikaugele kui ajalugu ulatub tagasi waatama.

Kukk on saanud kord ka wõidu Adelmanni üle, kes on praegu pealinna raskekaalu-faworiit, kuigi Tallinna Poksiklubi mehed, kelle wärwide alla kuulub Adelmann, püüawad seletada, nagu oleks see wõit Kukel teenimata saadud.

Narwa Kuke rusikaid on saanud tunda ka lätlased. See oli nimelt siis, kui Tallinna selts „Sport" korraldas klubiwõistluse Riia poksiklubiga. Siis „Spordil" ei olnud raskekaalu-meest (tal pole seda praegugi ja pole õieti kunagi olnud) ja pikkade kauplemiste peale saadi aşt niikaugele, et Kukk astus „Spordi" liikmeks. Ja õhtul oli wõistlus ning siis Kukk lõi lätlase nii „põlema", et terwe saal oli kärsahaisu täis. Aga see kõik ei takistanud Kukel järgmisel päewal jälle „Spordişt" lahkumaşt.

Oma poksi ja hariduse Kukk sai Tallinna Kalewis, kuulsa S. Räferi käe all, kes pani meie uuele poksikoolile aluse. 1929. aastal Kukk tegi tasawägise matşhi ka raskekaalumeistri Tenderiga, mis kahtlemata on ta suurim senine saawutis, şest Tenderil tawaliselt oli komme kõik wastaseid knokki põrutada.

Kuke iseloomust ma wist juba räägisin? Kahju ainult, et sel mehel Narwas pole küllalt soodsaid edenemisewõimalusi. Juba räägitakşegi, Kukk tahtwat wägisi sportimisest loobuda. Küllap see ongi tingitud treeninguwõimaluste ja wõistluste puudusest.

Üldse pole wiimasel ajal Narwaşt üksi poksija käinud suurematel wõistlustel. Ka esiwõistlustel puudusid Narwalased täiesti. Õige see just ei ole.

Erich Alber.

Tema on kah poksija. Ta „leidis" Narwas Tallinna poksiklubi esimees Matsow, kui wiimane seal Wirumaa tagasopis kroonut teenimas oli. Siis tuli Alber Tallinna ja astus Poksiklubi liikmeks.

Alber on keskkaallane ja praegu elab jälle oma kodulinnas. On elukutselt graweerija, nii et ta on leidnud omale ametiga kooskõlas olewa spordiala. Seşt kui litograaf, graaweerib ta wasktplaatidesse pilte ja nägusid, ning kui poksija ja poksiringis, „graweerib" ta samuti teiste nägusid, kuigi nahkinnastega. Ja mõnel mehel, „graweerib" waheşt näo nii kirjuks, et on graweeritud.

Ega poksija elu pole kerge. Täna on weel su jumalaşt loodud nägu ees, aga wõib olla juba homme oled niisugune, et su lihane emagi sind ära ei tunne. Seşt poksiringis wõib sündida kõike. Seal wõidakse su ilus rooma nina üheainsa hoobiga lüüa niisuguseks nõsuninaks, et Issand halasta. Ja ega seegi pole kindel, et su lõuga wasema wõi parema kõrwa alla ei lööda.

Selles on Alber teadlik ja ta otsustas jätta endaşt jäädawa mälestuse tulewastele põlwedele. Kui Matsow hiljuti Narwas käis, siis rääkis ta, Alber graweeriwat oma näopilti wasesse. Kindel on, et kui nägu juba waşkplaati on jäädwustatud, siis enam üksi uppergut ega haak nina wiltu lüüa ei saa.

Ma ei tea, kas see portree on tal praegu juba walmis, wõi pole weel. Seşt Alberişt ei saa kunagi õieti aru, mis ta mõtleb wõi teeb. Nagu poksiringiski. Wibutab, ütleme, paremat rusikat ja jõllitab wastasele kurjasti silmi, umbes niisuguse näoga, et oot' oot', poiss, nüüd saad ühe piraka. Wastane hüppab ähwardawa parema käe eest ära ja — jookseb ninapidi otse Alberi wasakhaagi otsa.

Poksiringis Alberil on seda „särhwi", mis nii mõnelgi poksijal puudub. Kahju waid, et Eeri on weidi lühike selleks, et saada suurpoksijaks. Aga mis seal ikka teha — egas Jumalaşt loodud kaswu wägisi pikemaks teha ei saa.

Isoloomult wäljaspool ringi Alber oli wäga tagasihoidlik ja tõsine. Ma ütlesin: oli. Seşt wiimasel ajal on ta hakkanud energiliselt harrastama seda kahte t-d, milleşt üks tähendab tantsu ja teine — tü... (mis seal's ikka on, ütleme wälja: tütarlapsi.) Räägitakse, et üks Wiljandi neitsi tahtwat Alberit wägi „Knock-outi" lüüa ja mulgimaale wiia. Mine sa tea.

Aga no, kurat, kui ma Narwa plika oleksin, niisuguşt aga ma küll sündida ei laseks! Ausõna!

Johannes Killip.

— —

Õiguse waekausilt.

Kaabu vargus viis 3 aast. vangiroodu.

Elukorteris riisuti peakate ja müüdi wiinaraha saamiseks Peetri turul maha.

12. mail l. a. ilmus Narwa kriminaalpolitseisse kohalik elanik H. Altosar ja teatas, et samal päewal riisuti tema peast Kesk-Aguli tän. Konstantin Ljubimowi elukorteris kaabu. Riisumises süüdistas Altosar Eduard Wisnapuu nimelist isikut, kes juba warem warguste pärast kohtu poolt karistatud.

Asja selgitamiseks alustati juurdlus. Nüüd selgus, et kaabu wõeti Altosare peast ja müüdi ära wiinaraha saamiseks Peetri turul. Kaabu müüjaks osutus warem warguste pärast kohtu poolt karistatud isik Woldemar Waatsepp.

Kriminaalpolitsei tegi kindlaks, et Wisnapuu ja Waatsepp wiibisid ühel ajal Altosarega Ljubimowi elukorteris. Ülekuulamisel Wisnapuu end süüdi ei tunnistanud, waid seletas, et riisumise toimis Waatsepp.

Samuti ei tunnistanud ka Waatsepp end süüdi, ta seletas, et Wisnapuu annud kaabu tema kätte. Hiljem toonud ta müügist saadud rahaga wiina, mis sealsamas ära joodud.

3. weebruaril arutas Rakwere-Paide rahukogu seda kaabulugu. Kaebealustena olid kohtus Wisnapuu ja Waatsepp.

Ka kohtus katsusid kaebealused üksteist süüdlaseks teha, kuid kohus leidis, et mõlemad on süüdi. Nii mõistis kohus mõlemit 3. aastaks wangiroodu ühes osaliste õiguste kaotamisega.

Kordnikud trellide taha.

Konstaabel häwitas protokolli, kordnikud peksid kodanikke.

Selleşt on umbes kolm aastat tagasi, kui raudtee politsei Narwa jaoskonna teenistusest wallandati konstaabel Eduard Alabert ja kordnikud Johannes Takjas ning Rudolf Jakmann. Ühtlasi wõeti kõik kolm ka wastutusele, Takjas ja Jakmann Rammo nimelise isiku peksmise ja põhjuseta wahialla wõtmise pärast ning Adalbert Rammo ülekuulamise protokolli häwitamise pärast.

4. weebruaril oli endiste korrawalwurite süüast arutusel Rakwere-Paide rahukogus. Kõik kolm kaebealust tunnistasid end ettepanduid süüdistustes süüdi.

Kohus mõistis Takjase 8 kuuks ja Alaberti 4 kuuks kindluse wangi ning Jakmanni 3 kuuks wangi.

„Piiritusewabrik" Jaanilinnas.

„Tinakast" walmistati „eluwett" ja müüdi „kundedele".

Läinud aasta kewadel awastas Narwa politsei, et Pihkwa tän. elanik Maria Borowkow puhastas denatureeritud piirituşt ja müüs seda joomiseks. Tema wastutusele wõtmiseks seati kokku juurdlus.

5. weebruaril oli see asi arutusel Rakwere-Paide rahukogus. Süüdistusakti järele B. eeluurimisel end süüdi ei tunnistanud. Ka kohtus tegi ta katset salgamisega päästa end karistusest.

Kohtunik: „Kas on teil meeles, mis rääkisite politseile?"

Borowkow: „Siis rääkisin oma peale hirmuga, sest politseinik lubas mind peksta ja maha lasta."

Edasi seletab kaebealune pikalt ja laialt, et denatureeritud piirituşt puhastanud tema korteris keegi wana naisterahwas sõe abil.

Kohtunik: „Teie olete wana inimene ja peaksite arusaaja olema. Kas arwate, et kohus seda usub, mis siin rääkisite? Olete juba warem kohtu poolt denatureeritud piirituse müümise pärast karistatud."

Borokow: „Olgu siis pealegi, tunnistan süüdi."

Kohtunik: „Teie wõtate õigeks, et puhastasite denatureeritud piirituşt müügiks?"

Borowkow: „Jah, tegin seda natuke wanainimesega koos".

Mõni minut hiljem kuulutas kohus otsuse, mõistes Borokowi 2 kuuks wangi tingimisi üheaastase katse ajaga. Peale selle tuleb aga Borowkowil riigile maksta 300 kr. loata wiinaga kauplemise pärast, selle mitte maksmisel tuleb aga temal 3 kuud arestimajas istuda.

Kreenholmi kangrud ja tööinspektor.

3. jaosk. tööinspektori seletus.

W. a.

„Alut. Teataja" toimetusele.

Teie lugupeetud lehes nr. 12, 2. weebruaril 1932. a. ilmunud kirjutises „Kreenholmi kangrud jätkawad tööd" on mõned asjaolud mitte just tõeoludele wastawalt ettetoodud, nagu oleks ma mitte erapooletult talitanud, kuulates üle Kreenholmi kangrud wabriku walitsuse liikme juuresolekul ja nagu oleks töölised mulle jaatawad wastused annud, mis peaks tähendama tööliste nõusolekut kolme teljega töötamiseks.

Tegelikult oli asjaolu nii, et wabriku walitsuse esitajad olid 20 — 30 sammu kaugemal minust, kui ma kangrutöö ruumides käies mõne kangruga räägisin üksikult 27. jaanuaril 1932. a., olles sel ajal rewideerimisel Kreenholmi wabrikus. Selle juures sain ma jaatawaid, eitawaid ja ka erapooletuid wastuseid kangrute käest kolmel teljel töötamiseks nõusoleku awaldamise mõttes

Kui keegi teaks, misugune lärm on kangrusaalides teljede töötamisel, siis ei saaks wististi keegi oletada, et mõni kolmes isik wõiks selleşt midagi aru saada. mis kaks teist inimest teinetelsele kõrwa räägiwad, iseäranis weel siis, kui see kolmas isik on mitmekümne sammu kauguşel. Ka ei ole üldiseşti makswas seaduses öeldud, et tööinspektor on sunnitud üksikuid töölisi ülekuulama töölisnõukogu liikme juuresolekul, sest asja otstarbekohasuse ja erapooletuse mõttes ei peaks siin tööinspektorile ettekirjutama, kuidas ta kedagi üle kuulab.

Loodan, et Teie selle awalduse oma lugupeetud lehes awaldate.

Kõige austusega O Wuht,
III jaosk. tööinspektor.

Alutagusel kaob telefon.

Aasta liinimaksuks tuleb müüa 5 peekonsiga.

Kui põllusaaduste hinnad aasta 5 eest püsisid wõrdlemisi kõrgel, lewines maal telefoni tarwitamine õige kiirelt, sest siis wõimaldasid sisetulekud, hoolimata kõrgeteşt maksudest, moodsat ühenduse loomise wahendit ka maamehele. Kuid nüüd, mil põllusaaduste hinnad nii wäga on langenud, hakkab telefoni tarwitamine põllumehele käima üle jõu, muutub luksuseks, kuigi telefon maal õieti oleks weel tarwilikum kui linnas.

Nii 3-kilomeetrilise liini aastamaks on postiwalitsuse poolt määratud 50 kroonile, see tuleb tasuda pooleaasta wiisi. Kuna waremalt selle maksu tasumiseks kulus pool peekonsiga, tuleb nüüd ära müüa wähemalt 5 siga, et ainult kätte saada aasta liinimaksu, koguni rääkimata könemaksust, kuhu tuleb weel juure muidki makse. Weel hullem, kui talus tuleb telefonimaksu tasuda looma hinnaga Kuna waremalt saadi lehmast 150—200 krooni, tuleb loom nüüd ära anda 30 40 krooniga.

Postiwalitsus peaks nende asjaoludega arwestama ja kaaluma liinimaksu wähendamist, wastasel korral on maal oodata hulgalist telefonist loobumist. Nüüdki on juba kümmekond talunikku waid Alutagusel ja Narwa ümbruskonnas telefonist loobunud.

Aborti ei olnud.

3. weebruaril s. a. Rakwere-Paide rahukogu wäljasõidu istangul Narwas oli abordi looga kohtu alla antud keskealine naisterahwas Pärn. Nimelt 1929. aasta detsembrikuul surnud ära Kreenholmi haigemajja tulnud wõi siuna toodud Kreenholmis elutsew Helmi Oll, kellele mõne aja eest tehtud abort, millest tekkinud were mürgitus ja mille tagajärjel Helmi Oll surnudki. Enne surma aga awaldanud wiimane, et selles olla süüdi Pärn, kes sellepärast oligi wastutusele wõetud ja kohtu alla antud. Et aga asja arutati kinniste uste taga, siis ei saa meie huwitawaid poolte waieluşi ega tunnistajate seletusi tuua, samuti eksperdi, linnaarst dr. Sule arwamist.

Nõupidamise järele mõistis rahukogu kaebealuse õigeks; kaebealust kaitses wannutatud advokaat Kuusk.

Loteriipilet, millele langes 250.000 senد wõit, kaotati.

Keegi M., kes müütab Narwa turul sawiasju, ostis hiljuti loteriipileti. Ettewaatamatuse tõttu kaotas M. pileti ja asi oleksi jäänud soiku. Ent neil päewil luges M., et 250.000-senد. wõit on langenud numbrile, mis ta taskuraamatusse oli üles tähendatud

Nüüd on „õnnelik" wõitja täiesti löödud meeleolus.

Pikad näpud tööl.

Tartu tn. 16. Narwas Ekaterina Nikolajewi korterist warastati teadmata kelle poolt pinsak ja ühed piksid.

Waiwaras „haihtus" Semjon Worobjewi heinakuhi 125 puuda heintega ei tea kuhu... Omaniku kahju 50 kr.



Paul Warburg.

Mõjukas pankur New-Yorgis, sakslane, pärit Hamburgist on nüüd Ameerikas surnud 63 aasta wanaduses. Warburg pidas seal alati Saksamaa huwisid silmas ja astus ikka wiimasele appi, kuid sellel tuli nõutada Ameerikast krediite.

Tööline sai muljuda.

3. weebruaril juhtus Narwas, kalewiwabriku wälistöölise Joh Pitkiga töö juures õnnetus, tuna P. jäi kastide wahele ja sai rinnust tublisti muljuda.

Arstlisel läbiwaatusel tunnistati Pitka wigastus raskeks, kuna tal oli muljumise tagajärjel kaks rinnakonti murdunud.

Narwalased asutawad Eesti weeremängu liidu.

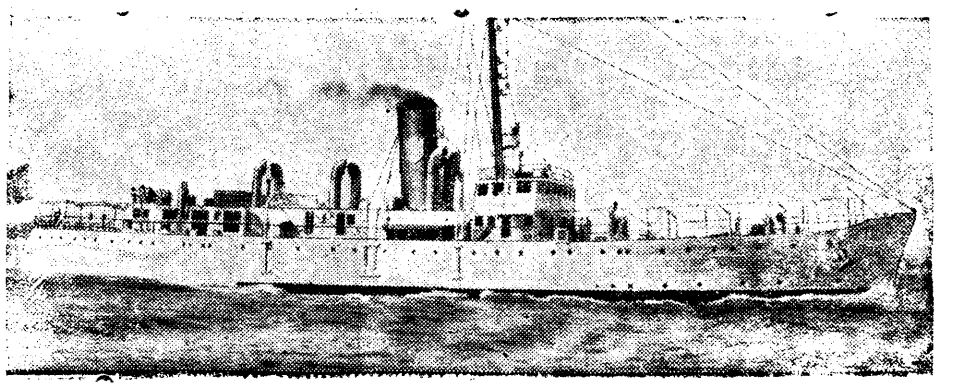
7. weebruaril peetakse Tallinnas narwalaste initsiatiiwil Eesti üleriikliku weeremänguliidu asutamiskoosolek 15 punktilise päewakorraga.

Praegu on kogu riigis ainult neli organisatsiooni, kes agaralt harrastawad weeremängu. Üks esimesi ja wanemaid organisatsioone on Narwa Weeremängu selts. Ühel ajal weeremängu liidu asutamisega peetakse järjekorraline Narwa—Tallinna linnadewõistlus weeremängus, kusjuures mõlemaid linnu esindab 10-liikmeline meeskond.

Üks huwitaw õhtu.

Neljapäewa õhtul korraldas Narwa kinniswara ja wäikemajaomanike seltsi noorte ring E. s. „Ilmarises" huwitawa ja mitmekülgse kultuuriõhtu. Eriliselt paelus arwukat — üle 300 inimeselist publikukogu, kelle hulgas oli rohkesti noori, 3. algkooli juhataja, reserw-kapten hra K. Maasikas elaw ja põnew westlus isiklikest mälestusist mõningaist wabaduswõitluse episoodidest. Edasi oli eriliselt huwitaw weel kahe poisi wiiuli-duett ja samuti ka W. Muurmetsä j. t. üksikesinemised ning näidend. Üldmulje jäi õhtust kõigiti meeldiw ja wõib näha, et kinniswarawäikemajaomanike seltsi noored energiliselt on seltskondliku kultuurtöö teenistusse rakendunud.

Filipiini uus tollilaew oma esimesel proowisõidul.



See tollilaew-ristleja „Arayait" ehitati Filippiini walitsuse tellimisel Saksamaal Elbingis ja sai hiljuti walmis. Ta on moodsaim seda liiki laew, üle 60 meetri pikk. Laewa ehitamine anti sakslaste kätte sellepärast, et Filippiinid panid erilist rõhku tellimise wõimalikult rutulisele täitmisele.

Elu läheb kallimaks.

Põllumehe tööwaew waheltkaupleja tasku.

Maal ja linnas suur rahapuudus.

Maa ja linn ägawad kitsikuses. Wiimasel ajal eriti maal on olukord muutunud wäga raskeks. Kannatatakse kibeda rahapuuduse all. Raha pole kusagilgilt wõtta. Kui wiiakşegi midagi müüa, siis saab kauba eest wäga madalat hinda.

Ülesostjad ostawad maainimeste käest kauba odawasti ära ja müüwad selle siis linnas mitu korda kallima hinna eest. Ülesostjad ühinewad, linnarahwas peab maksma toiduainete eest kallist raha, kuid maainimesed ei saa sellest midagi. Ometi peaks nemad just saama, sest nemad on ju toiduainete tootjad, kes hariwad põldu ja peawad loomi.

Seni pole meil linnawalitsus midagi selleks teinud, et ülesostjad kaotsid tootja ja tarwitaja wahelt. Nüüd aga töötawad maainimesed selleks, et üksikud, nimelt waheltkauplejad rikastuksid. Maal aga on olukord wiimse wõimaluseni raske.

Riiet ei osta maainimesed enam poest. Selleks pole neil raha. Aetakse läbi koduskoetud riietega. Talupidajad ei suuda pidada ka palgalist tööjõudu, sest pole ju raha palgamaksmiseks.

* * *

Ühel ajal suhkruhinna tõusuga, on tõusma hakanud ka wõi ja lihahinnad. Wõihinna odawam seis sel nädalal oli paar nädalat tagasi, sellest, peale on hind tõusma hakanud!

Ka sealiha hind näitab juba nädalapäewad tõusu.

Justkui Ameerikas.

Püssis warastati laudahoone.

Raudteepolitseile teatas Püssi teemeister, et minnes neil päewil raudteewalitsuse korraldusel wahimaja juures 284. klm. olewat lauta lammutama, ei leidnud seda eest, hoone oli nähtawasti warastatud(!) Teate saamisel asus politsei asja selgitama. Tuli ilmsiks, et waremalt wahimajas elutsenud remonditööline Aleksander Kreismann ülewiimise puhul Wigalasse, müünud raudteematerjalist, kuid omal jõul ülesehitatud lauda, Püssi wallas elutsewale Lambokile, kes ostu ka oma krundile wedas.

Kõige huwitawam selles loos on asjaolu, et Kreismann ise palus raudteewalitsust tema poolt ära müüdud lauta lammutada ja temale ülesehitamiseks uues asukohas kätte toimetada.

Raudteewalitsuselt nõusoleku saamisel, teemeister tahtes asuda Kreismanni palwe täitmisele, oma imestuseks leidis ainult aseme, kus hoone oli seisnud.

Spekulatsioon usuga Narwas.

„Rasputinid" teeniwad kergeusklikkude seas endale head wiinaraha.

„Usu" eest prii ülalpidamine ja söök.

Aastat paar tagasi sigines Narwa keegi noormees, kes teenis omale ülalpidamist sellega, et püüdis jäljendada wanu pühamehi. Mees käis majastmajja ja köikjal ennustas, et lähenemas on nälja- ja hirmsad kohtumõistmise päewad. Rahwas peaks paastuma jne.

Hiljuti oli meil juhus märkida, et Jaanilinnas „tegutseb" inimene, kes nimetab end Rasputini pojaks. „Pühamehel" olnud rohkesti lõikust kergeusklikkude seas ja kadunud waatepiirilt alles siis, kui keegi abielumees leidis „Rasputinit" oma naise woodist.

Nüüd on Narwa siginenud uus „eksemplar". See on keskealine meesterahwas ja riietatud kaunis wiisakalt. Ta käib samuti „usklikkude" juures ja jutlustab „pühakirja" najal igasuguseid jubedusi. Ta taskud on tulwil igasugusteşt püharaamatuteşt ja „wühitsetud kraamist."

Uus „pühamees" omab muu seas taskuraamatu, kuhu on üles tähendatud „usklikkude" aadressid. Eriti Jaanilinnas ja Kreenholmis on see mees heas kuulsuses, teda toidetakse ja awitatakse isegi materjaalselt.

Näib, et mida raskem aeg, seda enam leiawad sellised tüübid pinda kergeusklikkude seas. Ja kuuldawasti teeniwat „pühamehed" weneleste seas iga päew ilusat tasku- wõi wiinaraha.

Narwa-tagune alkoholi-uimas.

„Kas homme on püha, et ihud nuga?"

Asutamisel karskusselts.

Olgugi et tööpuudus ja majanduslik kitsikus Narwa-taga üha suureneb, ei näita wiina tarwitamine sugugi langust. Haridus- ja m. seltsid, milliseid on 50 ümber, on jõuetud, et midagi ära teha. Iga küla püha aegu korraldatakse suured joomingud, millest wõtawad osa isegi olaealised. Üksi püha wõi „prasdnik" ei möödu ilma et poleks löödud mõnel nina sisse wõi muud selleşarnast. Narwa-taga tuntakse isegi sellist anekdooti:

Külawenelane ihub soomepussi. Keegi päris aru ta toiminguşt:

„Mis sa teed?"

„Näed, nuga ihun."

„Aga kas siis homme on püha?"

Nüüd kawatsetakse Narwa-taga asutada karskusselts, mida organiseeriwad kohalikud seltskonnategelased ja asjasthuwitatud. Eeltööd selleks on tehtud ja seni on üles annud juba üle saja inimese. Karskusselts tahab korraldada loenguid kultuur-haridusliste küsimuste üle, näitemängu-õhtuid jne.

Kirjanikud esperantistideks.

Adamson ja R. Rond kirjutawad ainult esperanto keeles.

Noorpoeet Adamson teguşeb juba kauemat aega esperanto alal ja on kirjutanud rea oma töid rahwuswahelises keeles. Nüüd on astunud tema jälgedesse ka omal ajal suure mürgliga esile kerkinud Rolf Rond. Mees õpib hoolga esperantot ja kawatseb edaspidi oma tööd ainult selles keeles paberile laduda.

Narwa teater „Wõitlejas".

Laupäewal, 13. weebruaril kell 8½ õhtu
rahwaetendus
„Kroonimata kuningas".
Ⴘ Anto näid 3. w.
Pääse 15 s.

Pühapäewal, 14. weebruaril kell 3½ päewal
rahwaetendus
„Agulirahwas läheb ajalukku".
M Metsanurga mäng 3 w.
Pääsed 25 s.

Pühapäewal, 14 weebruaril kell 8 õhtul
:s: **Esietendus** :s:
„Naine, sõda ja nälg".
Leonhard Franki dr. 3. w. 4 pildis.
Pääsed 100—25 s. õpilased 15 s.

Pääsete eelmüük kõigile etendustele „Kooli" kauplusest, Suur t. 16, M. Wõhma äris, Joala t. 16 ja 2 tundi enne etenduste algust teatri kassas.

---

1. märtsil 1932. a. algab tegevust Jõhvis Ühisgümnaasiumi ruumes

Viru Maavalitsuse poolt ülevalpeetav avalik
KAEVANDUSE KOOL

õppinud tööliste ja kümnikute ettevalmistamiseks kaevandustööde alal. Õpetus koolis on maksuta ja kestab kaks aastat. Opilasteks võetakse soovijaid, kes vähemalt 18 aastat vanad ja kellel vähemalt algkooli haridus. Kui leidub tarvilisel määral soovijaid, siis avatakse kooli juurde ka **õlitööstuse osakond**.

Läheniate teadete saamiseks pöörduda koolijuhataja poole kuni 20. veebruarini s. a., aadress: Jõhvi, Ühisgümaasium.

Viru Maavalitsus.

Narwas, Unes Peetri Tuletõrje saalis Malmi t. 4
Waimulikud kõned

Teisipäewal, 9. weebruaril s. a. kell 7 õhtul.
Teemil: „Jumala kohus". Kohtuaeg, kohtumõistja, seadus, tunnistajad ja süüdlased

Neljapäewal, 10. weebruaril s. a. kell 7 õhtul
Teemil: „Suur wiletsus". Ühe usulis-poliitilis tagakiusawa wõimu aeglugu. (Tanieli nägemine).

Walgus-pildid.

Laululeheb. Kõik kutsutud. ——— Jutl. A. Aug.

Mele elame kõik **kokkuhoiu tähe all,**
kus iga sent kallis, sellepärast kasutage juhust. Juhuslikult ostetud suurem partii väga häid elektri lampisid, mis võimaldab odavasti müüa. Harilikud lambid **65** senti tükk
piima klaas „ **100** „ „

Narvas, Turu tän. nr. 6.

Kasutage juhust

Oma osakonna lõpetamise puhul Joala tän. nr. 11, müün oma äärist, „Eesti valmististe kauplusest" Hermani tän. nr. 13 kõigile ostjaile

suure hinnaalandusega

iga sesooni naiste- ja meesterahva valmis- riideid ja karusnahku, moodsas ja rikkalikus väljavalikus.

Austusega
D. Mihailov,
Narwas.

Oksjon.

Pühapäewal, 14. weebruaril 1932 a. kell 11 homm. saab Narwas, Eesti Selts „Ilmarine" ruumes Narwa Waestelaste võhtu sellekohase otsuse põhjal

enampakkumise teel

äramüüdud jurnud Jüri Rotberg'ist järele jäänud wallaswara: kuld- ja hõbe asjad (taskukell ketiga, paberositoosid, sõrmused jne), ülikonnad, palitud, pesu, grammofon, pealsetegemise masin jalaga, teemasin, kohwimasin ja palju teisi asju

Linna Oksjonaator: A Hochmuth.

Kirjatöid,

tõlkeid, ärikirjawahetusi ja äri aadresse ka wälismaaga tehakse JÕHWIS, Rakwere tän. 7-a, telef. 48.

Wajatakse
küttepuude-wedajaid.

Kurtna laagri platsilt Jõhwi asundusse 4. pataljoni puuaeda. Puud on kuiwad männad. Wedajad wõiwad korterid saada tasuta. Weotingimuste kohta saab lähemaid teateid HUGO WENE käest Wasaweresi. Weotee pikus 13 klm.

Puutööstus
J. Oden
jõhwis, Sompa tee ja Koolitänawa nurgal.

Walmistan igasuguseid
mööbleid:
kummutid, kapid, saanid uksed ja aknu,
hinnad odawad. Tellimiste täitmine kiire.

Kõigile! **TEADAANNE.** **Kõigile!**

Praegust rasket majanduslikku aastat arwesse wõttes olen
omas vanutamise-värvimise tööstuses

wärwimise pealt hinda kuni **30%** **alandanud.** Töö eest wõimaldan ka tasumist natuuras, kus siis arwestan turu kõrgemate hindadega.

Lähemal ajal panen üles **kaks uut masinat.** Töö kiire ja korralik. Töö headuse eest täielik wastutus. Kindlate wärwidega wärwimine, mis ei karda päikest, ei tuult, ei wihma, ei lund. Jisaku alewikus.

Kõige austusega tööstuse omanik
J. Tramberg.

F. LUTSU SAEWESKI JÕHWIS. **F. LUTSU SAEWESKI JÕHWIS.**

Metsamaterjaalide ümbertöötamise hinnad 1932. aastal.

Palkide saagimine . . . . . 6 snt. kjalg.
„ kantimine . . . . . 5 „ „
1" laudade hööweldamine ja serwamine á 15 s. laua pealt.
1½" „ „ „ á 20 „ „ „
Piipa kiskumine Kr. 1.50 sülla pealt.
Töö algus 15. veebr. s. a.

Raha on praegu wäga kallis...

Hoiate kokku, kui loete Alutaguse oma lehte Narwa ja Rakwere lehtede asemel

„Alutaguse Teatajat"

suuremat ja wanemat Alutaguse ajalehte.

4. aastakäiku alates ikka ja alati tahab olla Alutaguse maakonna ümbruskonna häälekandjaks.

Ilmub Jõhwis igal kolmapäewal ja laupäewal.

„Alutaguse Teataja"

on kohaliku lehena **odaw ajaleht,** sellepärast loewad „Alutaguse Teatajat" kõik kodanikud. Kohaliku leheta ei ole mõeldaw üldse praegusel ajal elada, sest oma ümbruse elu on ikkagi esijoones tähtis.

„Alutaguse Teataja"

sõnumed on wärsked ja huwitawad, sest temal on laialine ja tihe kaastööliste pere üle Alutaguse ja omad alalised kaastöölised Tartus ja Tallinnas.

„Alutaguse Teataja"

kuulutused tungiwad massi hulka, sest kogu Alutaguse ja Narwa linn jälgib Alutaguse lehte hoolega. Kuulutage „Alutaguse Teatajas". On Teil midagi müüa või osta, kuulutage sellest „Alutaguse Teatajas".

„Alutaguse Teataja"

wõib awaldada erapooletult kõike, sest ta on rippumatu ajaleht.

Tellimise hinnad:
1 kuu 45 s., 3 kuud 1.30 s., 6 kuud 2 50 s. ja 12 kuud 5 kr.

Kes täna lehte ära ei telli, see kahetseb ja tellib homme lehe ikkagi, sest parem hilja, kui mitte kunagi.

Kuid tehke seda juba täna!

Kurtna laagri komandant
ostab
kuni 13. veebruarini s. a.
10 rautamata palgiveo rege.

Pakkumised saata Kurtna laagri komandandile üle Kuremäe. Lähemaid teateid saab kohapeal Kurtna laagri komandandilt.

Elukindlustus

loob aluse püsiwale ja kindlale majanduslikule olukorrale tulewikus.

Põllumehed ja kõik kodanikud!

Soodsaid ja ajakohaseid kindlustuswiise, odawa algpreemiaga esimeste kindlustusaastate wältel wõimaldab Teile

Kindlustusselts
„EESTI"
Asut. 1907. a.

Kõige suurem ühistegeline kindlustusettewõte kodumaal.

Wastutussummad üle 180.000.000 sendi.
Tasutud kahjusid üle 150.000.000 sendi.

Seltsi walitsus: Tartus, Suurturg 10, oma majas.

Jõhwi esitaja W. MUSTEL.
Rakwere m. 7-a, telef. 48.

Raudtee sõiduplaan.
Narva — Tapa — Tallinn.

Väljasõit jaamadest	Õhtune reisirong	Hommikune kiirrong	Sega (piima) rong	Lõunane kiirrong
Narvast	22.30	4.40	7.50	14.15
Soldinost	22.43	4.51	8.11	14.26
Auverest	22.57	5.02	8.32	14.36
Vaivarast	23.12	5.13	8.56	14.47
Orult	23.27	5.25	9.16	14.58
Jõhvi alevist	23.52	5.4x	ei peatu	15.14
Kohtlast	0.16	6.01	10.3x	15.30
Sondast	0.59	6.32	11.58	16.01
Rakverest	1.45	7.12	13.50	16.38
Tapalt	4.20	7.54	19.15	17.17
Jõuab Tallinna	7.30	9.39	22.59	18.58
Tapalt — Tartu				
Väljub Tallinnast	23.30	8.50	—	19.00
Tapalt	2.45	10.55	—	21.27
Tamsalust	3.25	11.22	—	21.47
Jõgevast	5.07	12.37	—	22.58
Jõuab Tartu	6.40	13.58	—	0.18

Arstid Narwas:

Dr. S. Kisilbasch
Silmaarst.
Wastuwõtmine era- ja üldise haigekassa haigeid.
Iga päev **9—2** päeval.
5—6 õhtu.
Pühapäew **10—11** hommiku.
Wabaduse tän 24 krt. 10.
(postkontori juures)

Dr. Ilse Ugam-Põder
Naishaiguste erisrst.
Peetri pl. nr 3, apteegi peal.
Wastuwõtt kl. 8½—9½ ja kl. 3—5 p. l. Telef. 312

Dr. A. Striž
Sugu- ja nahahaigused
Wastuwõtmine igal äripäewal hommikul kella 8—9 ja õhtul kella 5—8
Pühapäewil kella 12—1
Suur tänaw nr 23

Dr. V. Lebedev
Sugu- ja nahahaigused „Diathermia" „Kõrgustiku päike" „Soiluv"
Wastuwõtt kl. 10—1 ja kl. 4—7
Wabaduse tän 29 Rumjentsewi majas, kõnetr. nr. 208.

Dr. Maria Heinrichsen-Kuusin
Nais-, sugu- ja sisehaigused.
Wastuwõtmine äripäewadel kella **11—1** ja **5—7.**
Joala tän. nr. 19
Sinka majas (Juhkentali apteek kõrwal)

Tähelpanu.

Alates 10. weebruarist kuni 10. märtsini s. a. olen otsustanud raske ajaga arwestades kõiki kellade parandusi tõõsid **hinnaalandusega** wastu wõtta Nii, et ka kõige wäiksema palga saaja wõib oma kella lasta minu juures ära parandada.

Kellassepp A. Nurm
POSTI T. 51. (W. Musta kõrwal)

Müüa
uus puu-maja

elektri walgus sees. Jõhwis Teateid saab „Alutaguse Teataja" talitusest.

Wastutav toimetaja V. Mustel. O.-ü. „Narva Kirjastustühisuse" trükk. Wäljaandja: O.-ü. „Narva Kirjastustühisus"